

Sygn. akt I Ns 2090/13

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2017 r.

Sąd Rejonowy we Włocławku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Orlik-Seligowska

Protokolant: sekretarz Katarzyna Rydzik

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2017 r. we Włocławku

na rozprawie sprawy

z wniosku H. C. (1)

z udziałem H. C. (2)

o podział majątku wspólnego

postanawia

I. dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni H. C. (1) i uczestnika H. C. (2), w skład którego wchodzi:

1. nieruchomość gruntowa stanowiąca działkę oznaczoną geodezyjnie nr (...) położona w miejscowości S., gm. L. o powierzchni 02.39.00 ha, dla której Sąd Rejonowy we Włocławku prowadzi księgę wieczystą (...),

2. nieruchomość gruntowa stanowiąca działkę oznaczoną geodezyjnie nr (...) położona w miejscowości S., gm. L. o powierzchni 01.84.00 ha, dla której Sąd Rejonowy we Włocławku prowadzi księgę wieczystą (...),

3. nieruchomość gruntowa stanowiąca działkę oznaczoną geodezyjnie nr (...) (poprzednio oznaczoną geodezyjnie nr (...)) opisaną w wykazie zmian gruntowych opinii biegłego sądowego geodety T. D. z dnia 3 sierpnia 2016 r. stanowiącą integralną część niniejszego orzeczenia położoną w miejscowości S. (poprzednio S.), gm. L. o powierzchni 00.37.00 ha, dla której Sąd Rejonowy we Włocławku prowadzi księgę wieczystą (...),

tj. nieruchomości o łącznej wartości 138 380 zł (sto trzydzieści osiem tysięcy trzysta osiemdziesiąt złotych);

4. nieruchomość gruntowa zabudowana stanowiąca działkę oznaczoną geodezyjnie nr (...) (poprzednio oznaczoną geodezyjnie nr (...)) opisaną w wykazie zmian gruntowych opinii biegłego sądowego geodety T. D. z dnia 3 sierpnia 2016 r. stanowiącą integralną część niniejszego orzeczenia położoną w miejscowości S. (poprzednio S.), gm. L. o powierzchni 06.06.00 ha, dla której Sąd Rejonowy we Włocławku prowadzi księgę wieczystą (...) tj. nieruchomość o wartości 211.915 zł (dwieście jedenaście tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt złotych)

tj. składniki majątkowe o łącznej wartości 350.295 zł (trzysta pięćdziesiąt tysięcy dwieście dziewięćdziesiąt pięć złotych)

w ten sposób, że:

a) przyznać na rzecz wnioskodawczyni H. C. (1) na jej wyłączną własność nieruchomości gruntowe opisane w punkcie I. 1-3. niniejszego orzeczenia o łącznej wartości 138.380 zł;

b) przyznać na rzecz uczestnika H. C. (2) na jego wyłączną własność nieruchomości gruntową opisaną w punkcie I. 4. niniejszego orzeczenia o wartości 211.915 zł;

II. zasądzić od uczestnika H. C. (2) na rzecz wnioskodawczyni H. C. (1) kwotę 36.767,50 zł (trzydzieści sześć tysięcy siedemset sześćdziesiąt siedem złotych 50/100) tytułem dopłaty płatną w dwóch ratach: pierwsza w kwocie 30.000 zł (trzydzieści tysięcy złotych) w terminie 1 (jednego) miesiąca od uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności, druga w kwocie 6.767,50 zł (sześć tysięcy siedemset sześćdziesiąt siedem złotych 50/100) w terminie 6 (sześciu) miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności;

III. oddalić wnioski i żądania stron w pozostałej części;

IV. obciążyć Skarb Państwa nieuiszczonymi wydatkami;

V. orzec, iż w pozostałym zakresie każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni H. C. (1) ostatecznie po sprecyzowaniu swojego stanowiska wniosła o dokonanie podziału majątku wspólnego zgromadzonego podczas małżeństwa z H. C. (2), w skład którego wchodzi nieruchomość gruntowa stanowiąca działkę oznaczoną geodezyjnie nr (...) położona w miejscowości S., gm. L. o powierzchni 02.39.00 ha, dla której Sąd Rejonowy we Włocławku prowadzi księgę wieczystą (...), nieruchomość gruntowa stanowiąca działkę oznaczoną geodezyjnie nr (...) położona w miejscowości S., gm. L. o powierzchni 01.84.00 ha, dla której Sąd Rejonowy we Włocławku prowadzi księgę wieczystą (...), nieruchomość gruntowa stanowiąca działkę oznaczoną geodezyjnie nr (...) (poprzednio oznaczoną geodezyjnie nr (...)) położona w miejscowości S. (poprzednio S.), gm. L. o powierzchni 00.37.00 ha, dla której Sąd Rejonowy we Włocławku prowadzi księgę wieczystą (...), nieruchomość gruntowa zabudowana stanowiąca działkę oznaczoną geodezyjnie nr (...) (poprzednio oznaczoną geodezyjnie nr (...)) położona w miejscowości S. (poprzednio S.), gm. L. o powierzchni 06.06.00 ha, dla której Sąd Rejonowy we Włocławku prowadzi księgę wieczystą (...). Nieruchomość 116 i 65 obciążona jest na dzień składania wniosku hipoteką w kwocie 10.000 zł, dlatego też obciążenie to zostało przez wnioskodawczynię obliczone poprzez proporcjonalne pomniejszenie wartości poszczególnych części majątku wspólnego. Strony nie zawierały umów majątkowych małżeńskich, zatem udział każdego z małżonków w majątku wspólnym wynosi 1/2. Wnioskodawczyni wniosła o przyznanie nieruchomości stanowiącej działkę nr (...) na rzecz uczestnika, zaś na swoją rzecz nieruchomości stanowiącej działki oznaczone geodezyjnie nr (...). Wnioskodawczyni wniosła o przyznanie pługa zagonowego i kultywatora o łącznej wartości 1000 zł na rzecz uczestnika, jak również o zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni kwoty 8692,50 zł tytułem odszkodowania odpowiadającego wartości połowy ceny składników wchodzących w skład majątku wspólnego, a zbytych w sposób bezprawny (bez zgody wnioskodawczyni) po ustaniu wspólności tj. siewnika, bron, przyczepy, ciągnika rolniczego o łącznej wartości 17.385 zł. Żądała również zasądzenia od uczestnika na swoją rzecz kwoty 48.500 zł tytułem wynagrodzenia za korzystanie przez uczestnika ze wspólnych nieruchomości rolnych w sposób wyłączający współposiadanie wnioskodawczyni na zasadzie art. 207 kc w zw. z art. 225 kc w zw. z art. 618 kpc. Wskazała, że uczestnik oddał gospodarstwo w posiadanie zależne i z tego tytułu pobiera corocznie kwotę 9700 zł (9700x10 lat, (...):2=48.500 zł). Wnioskodawczyni wskazała, że od dnia rozvodu nie pobierała żadnych pożytków ze wspólnej nieruchomości, uniemożliwił jej to skutecznie uczestnik oddając grunty orne w posiadanie zależne. Twierdziła, że ekwiwalent czynszu dzierżawnego, który otrzymuje uczestnik w postaci dopłat bezpośrednich wyraża się kwotą 9700 rocznie tj. za 10 lat (2004-2014) - 97.000 zł. Dlatego wnioskodawczyni domaga się zasądzenia na jej rzecz połowy tej kwoty. Wnioskodawczyni twierdziła, że w skład majątku wspólnego wchodzi: pług zagonowy 2-skibowy o wartości 750 zł (uczestnik twierdził, że uległ on całkowitemu zużyciu i został zezłomowany), siewnik zbożowy o wartości 2500 zł (uczestnik twierdził, że siewnik zezłomował razem z bronami, gdyż uległ całkowitemu zużyciu i sprzedał te składniki za 50 zł osobom, które jeżdżą po wsiach i skupują złom), brony 5-polowe o wartości 1270 zł (uczestnik twierdzi, że strony posiadały jedynie brony 3-polowe, które uległy całkowitemu zużyciu i zostały

przez niego zełmowane). Wnioskodawczyni w toku postępowania żądała przyznania na jej rzecz nieruchomości: działki nr (...) i działki nr (...), niezabudowanej działki o powierzchni 05.56.00 ha powstałej w wyniku podziału działki nr (...) (pozostała zabudowana część tj. siedlisko o powierzchni 00.50.00 ha w wyniku podziału miałyby przypaść uczestnikowi) – o wartości 181.320 zł, wnosząc, aby dla uczestnika miała przypaść działka nr (...) i zabudowana działka powstała w wyniku podziału działki nr (...) o powierzchni 00.50.00 ha oraz wszystkie ruchomości – o wartości 177.642 zł. Ostatecznie nie żądała przyznania na jej rzecz części działki nr (...), która miałyby powstać w wyniku podziału działki siedliskowej i nie kwestionowała wartości nieruchomości wynikających z opinii biegłego sądowego M. K. określonych na łączną kwotę 350.295 zł.

Uczestnik generalnie przychylił się do wniosku w zakresie składu i wartości odnośnie nieruchomości, w pozostałym zakresie nie zgadzał się z twierdzeniami wnioskodawczyni. W swoim sprecyzowanym stanowisku wyrażonym w piśmie z dnia 29 listopada 2016 r. (k. 424-425) nie kwestionował wartości nieruchomości wynikających z opinii biegłego sądowego M. K. określonych na łączną kwotę 350.295 zł. Wniósł o przyznanie na jego rzecz zabudowanej działki nr (...), zaś na rzecz wnioskodawczyni działki nr (...) za łączną kwotę 138.380 zł wskazując, że każdy ze współwłaścicieli ma prawo do 1/2 części ogólnej wartości gospodarstwa, co daje na każdego z nich kwotę 175.147,50 zł, zatem uczestnik winien dopłacić wnioskodawczyni kwotę 36.767,50 zł. Uczestnik wskazywał, że zapłacił za zaległe składki KRUS kwotę 15.046,90 zł, twierdząc, że ta kwota winna zostać pomniejszona o kwotę 7523,45 zł, co stanowi zmniejszenie o tę kwotę należnej dopłaty, która ostatecznie winna wynieść 29.244,05 zł i taką kwotę uczestnik zobowiązał się dopłacić wnioskodawczyni w terminie 3 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia. Uczestnik wskazał, że przyczepę 4,5 tonową sprzedał w 2004 r. (w istocie był to rok 2006, co znajdzie swoje odzwierciedlenie w ustalonym przez Sąd stanie faktycznym) nieznanemu mu osobie z Ł.. Uzyskaną kwotę ze sprzedaży wpłacił do KRUS jako zobowiązanie za zaległe składki za niego i byłą żonę. Uczestnik wniósł o oddalenie roszczeń wnioskodawczyni dotyczących urządzeń i narzędzi rolniczych, które jak twierdził już w dacie rozwodu nie miały żadnej wartości, uległy całkowitemu zużyciu i zostały zełmowane, a mianowicie: plug, siewnik, brony, kultywator. Jeśli chodzi o przyczepę uczestnik wskazał, że została nabyta za kwotę 400 zł, a następnie sprzedana za cenę złomu. Traktor zaś jak wywodził uczestnik został sprzedany za kwotę 12.000 zł z przeznaczeniem na zapłatę podatków i kosztów remontu domu. Wniósł o przyznanie na jego wyłączną własność działki (...), gdyż znajduje się na niej budynek mieszkalny i budynki gospodarcze, stanowią one jedną całość. Wnioskodawczyni zaś otrzymałaby pozostałe działki i wyrównanie pieniężne co do wartości całej nieruchomości. Podział zaś działki (...) na dwie działki nr (...) jest z punktu widzenia urbanistycznego jak i ekonomiki rolnictwa niedopuszczalny, gdyż na tej działce toczy się całe życie gospodarcze właściciela, argumentował, że oddzielanie budynków mieszkalnych i gospodarczych od gruntu spowoduje, że będzie stanowić całość gospodarstwa o mniejszej wartości. Wnioskodawczyni zaś będzie mogła sprzedać pozostałe grunty bowiem i tak nie zamierza na nich budować budynków gospodarczych ani mieszkalnych. Inny podział byłby nielogiczny i sprzeczny z zasadami dobrego gospodarowania bowiem oddzieli budynki mieszkalne i gospodarcze od działki, z której plony będą tam przechowywane, podrożałyby również koszty ekonomiczne. Uczestnik wskazał, że wniosek zawarty w piśmie pełnomocnika wnioskodawczyni z dnia 10.10.2014r. jako bezzasadny winien zostać oddalony w całości. Dopłaty unijne bowiem, jakie są wypłacane rolnikom przeznaczone są na utrzymanie gospodarstwa w stanie zdolnym do produkcji rolnej. Nie stanowią one wynagrodzenia dla rolnika, nie są też przychodem z gospodarstwa, który w razie zniesienia współwłasności miałby stanowić podział między uczestników, czyli być traktowany jako zysk z gospodarstwa. Dopłaty unijne przeznaczone są na utrzymanie gospodarstwa, które w razie zniesienia współwłasności miałyby podlegać podziałowi między uczestników, czyli być traktowane jako zysk z gospodarstwa. Dopłaty przeznaczone są na wydatki związane z utrzymaniem przez rolników w należyтым stanie zasobów ziemi zdolnej do właściwej produkcji. Uczestnik początkowo wnosił o zasądzenie nakładów w wysokości 30.000 zł dokonanych po rozwiązaniu małżeństwa na założenie centralnego ogrzewania 12.000 zł, tynki zewnętrzne 2000 zł, tynki wewnętrzne 3000 zł, wykonanie łazienki – 3000 zł, wymianę podłóg na parterze – 5000 zł, wymianę okien na parterze – 4000 zł. Uczestnik twierdził (k. 180), że nakładów na nieruchomość wspólną dokonał po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej. Dom nie posiadał dostępu do bieżącej wody, kanalizacji, szamba, brak było łazienki. Uczestnik świadczył pracę jako pracownik rolny w dużym gospodarstwie pod W., miał tam zapewniony kwaterunek i wyżywienie. Dostawał też wynagrodzenie, które przeznaczał na generalny remont domu. Zajęło mu to kilka lat. Pomagali mu A. K., B. K. (siostrzeńcy). Dokonał gruntownej przebudowy domu. Doprowadził do domu

wodę, wybudował szambo, wybudował i wyposażył łazienkę, system centralnego ogrzewania wraz z piecem, wymienił stolarkę okienną i drzwiową, wytynkował, ocieplił i wymalował elewację zewnętrzną domu, wymienił podłogi, tj. usunął spróchniałą i zagrzybioną podłogę drewnianą, wylał posadzki, położył podłogę, ogrodził nieruchomość. Uczestnik twierdził, że te pieniądze z dopłat unijnych, które pobierał od 2014 r. przeznaczał na bieżące remonty, na węgiel, na jedzenie, na utrzymanie, na potrzeby związane z gospodarstwem.

Dla porządku należy wskazać, że uczestnik (k. 86) w toku postępowania żądał przyznania na rzecz wnioskodawczyni działek (...), a na jego rzecz pozostałych działek wraz z zabudowaniami. Twierdził, że wydzielenie siedliska spowoduje likwidację gospodarstwa rolnego jako całości. To spowoduje, że uczestnik straci prawo do renty, a nie ma jeszcze wieku emerytalnego. Natomiast w piśmie procesowym z dnia 10.10.2014r. uczestnik żądał przyznania na rzecz wnioskodawczyni działki (...) i zasądzenia kwoty 15.00 zł tytułem połowy nakładów poczynionych przez uczestnika z jego majątku osobistego na wspólny tj. na remont domu, a dla uczestnika przyznanie na jego wyłączną własność działki nr (...).

Ostatecznie żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia nie miał spór pomiędzy stronami odnośnie nakładów, jakie zostały dokonane na budynek mieszkalny - ich zakresu, wysokości, jak i tego, czy nakładów dokonał uczestnik, czy też zamieszkujący wspólnie z nim siostrzeniec. Strony zgodnie ustaliły wartość nieruchomości na dzień prawomocnego orzeczenia rozwodu, kiedy to żadne nakłady nie zostały czynione, a ta nieruchomość ostatecznie przypadła w podziale uczestnikowi, co nie rodzi obowiązku zwrotu połowy wartości nakładów.

Prawomocnym postanowieniem wstępnym wydanym w niniejszej sprawie w dniu 11 marca 2015 r. oddalono żądanie uczestnika H. C. (2) o ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

H. C. (1) i H. C. (2) zawarli związek małżeński w dniu 26 sierpnia 1978 r. Związek ten został rozwiązany przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego we Włocławku z dnia 26 kwietnia 2004 r. sygn. akt I.1.C 201/04, który uprawomocnił się dnia 18 maja 2004 r. W czasie trwania małżeństwa małżonkowie C. nie zawierali umów majątkowych małżeńskich, przy czym 6 września 2000 r. do czasu orzeczenia rozwodu strony pozostawały w faktycznej separacji albowiem wnioskodawczyni wyprowadziła się ze S. do innego partnera. Od tego czasu strony nie prowadziły wspólnego gospodarstwa domowego.

(dowód: okoliczności bezsporne, a nadto odpis wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku z dnia 26.04.2004 r. – k. 12, dokumenty w aktach Sądu Okręgowego we Włocławku sygn. I.1.C 201/04)

W skład majątku wspólnego byłych małżonków C. wchodzi prawo własności:

- nieruchomości gruntowej stanowiącej działkę oznaczoną geodezyjnie nr (...) położonej w miejscowości S., gm. L. o powierzchni 02.39.00 ha, dla której Sąd Rejonowy we Włocławku prowadzi księgę wieczystą (...),

- nieruchomości gruntowej stanowiąca działkę oznaczoną geodezyjnie nr (...) położonej w miejscowości S., gm. L. o powierzchni 01.84.00 ha, dla której Sąd Rejonowy we Włocławku prowadzi księgę wieczystą (...),

- nieruchomości gruntowej stanowiąca działkę oznaczoną geodezyjnie nr (...) (poprzednio oznaczoną geodezyjnie nr (...)) położonej w miejscowości S. (poprzednio S.), gm. L. o powierzchni 00.37.00 ha, dla której Sąd Rejonowy we Włocławku prowadzi księgę wieczystą (...),

tj. prawo własności ww. nieruchomości o łącznej wartości 138 380 zł,

- nieruchomości gruntowej zabudowanej stanowiącej działkę oznaczoną geodezyjnie nr (...) (poprzednio oznaczoną geodezyjnie nr (...)) położonej w miejscowości S. (poprzednio S.), gm. L. o powierzchni 06.06.00 ha, dla której Sąd Rejonowy we Włocławku prowadzi księgę wieczystą (...) o wartości 211.915 zł (sto trzydzieści osiem tysięcy trzysta osiemdziesiąt złotych);

tj. składniki majątkowe o łącznej wartości 350.295 zł.

W księdze wieczystej (...) nie są ujawnione działki oznaczone geodezyjnie nr (...), lecz działki oznaczone geodezyjnie nr (...). Stąd konieczne było zasięgnięcie opinii biegłego geodety na okoliczność ustalenia tożsamości tych działek z tym widniejącymi na wypisach z rejestru gruntów. W tym zakresie Sąd oparł się w całości na ustaleniach biegłego geodety T. D., które nie budzą wątpliwości, są fachowe i miarodajne dla geodezyjnego określenia tychże nieruchomości.

(dowód: okoliczności bezsporne, a nadto dokumenty w aktach księgi wieczystej WL1W/00021452/1, WL1W/00024701/3, WL1W/00009081/9, opinia pisemna i ustna biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości M. K. – k. 392-413, 462-463v, opinia biegłego geodety T. D. – k. 377-382, wypisy z rejestru gruntów z kopią mapy ewidencyjnej – k. 13-15, wydruk treści księgi wieczystej – k. 18-37, k. 59-78, k. 102-112)

Zadłużenie zabezpieczone hipoteką za okres marzec 1995 do marzec 1998 (z tytułu nieopłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników - H. i H. małżonków C.) wynosi 14.405,20 zł. KRUS nie wyraża zgody na wykreślenie hipoteki aczkolwiek wskazuje, że zadłużenie jest przedawnione – zabezpieczone jest poprzez wpis hipoteki przymusowej i obejmuje okres od III kwartału 1995 r. do III kwartału 1998 r. (1995.3-1998.3), KRUS w piśmie z 19.01.2016 r. potwierdził, że jest to zadłużenie przedawnione, aczkolwiek hipoteka przymusowa nie została wykreślona. Zgodnie z art. 41 b ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznych rolników nie ulegają przedawnieniu należności z tytułu składek zabezpieczone hipoteką jednakże po upływie terminu przedawnienia należności te mogą być egzekwowane tylko z przedmiotu hipoteki do wysokości zaległych składek i odsetek za zwłokę liczonych do dnia przedawnienia.

(dowód: pismo – k. 80, 231, wydruk zadłużenia, kserokopie decyzji – k. 232-238) k. 80 – k. 231-238, pismo KRUS – k. 252, pismo – k. 341)

Bezspornym jest, że wszelkie nakłady na dom mieszkalny zostały czynione po prawomocnym orzeczeniu rozvodu. Stąd skoro nieruchomość gruntowa zabudowana domem mieszkalnym i gospodarczym została przyznana wyłącznie na rzecz uczestnika, a zgodne jest pomiędzy stronami, że nakłady czynione były po prawomocnym orzeczeniu rozvodu, w kosztach remontów i modernizacji pomieszczeń w żadnej mierze nie uczestniczyła wnioskodawczyni, brak było podstaw prawnych ku temu, by nakłady te były rozliczane w niniejszym postępowaniu.

(dowód: okoliczności bezsporne, nadto zeznania świadka M. W. (1) – k. 308v, zeznania świadka R. K. – k. 308v-309v, zeznania świadka A. K. – k. 309v, zeznania świadka B. K. – k. 309v-310, zeznania świadka W. K. – k. 310-310v)

Na dzień ustania wspólności majątkowej małżeńskiej strony posiadały ciągnik rolniczy U. C- (...) rok produkcji 1990 o zgodnej wartości wskazanej przez strony na kwotę 13.500 zł. Został on sprzedany po rozwodzie w dniu 26.10.2008 r. przez uczestnika H. C. (2) za 12.000zł. Odnośnie urządzeń i narzędzi rolniczych w dacie rozvodu nie miały żadnej wartości i po prawomocnym orzeczeniu rozvodu zostały zełomowane przez uczestnika za łączną kwotę 200 zł (jednego dnia przez objazdowy skup złomu), a mianowicie: plug, siewnik konny, brony (z pewnością nie były to duże 5-polowe brony, tylko 3-polowe, co ostatecznie przyznała wnioskodawczyni – k. 514), kultywator, który był wytarty, kopaczka, która miała wytarty łańcuch i tryby. Jeśli chodzi o przyczepę do ciągnika (duża, ładowność 4,5 tony) rok produkcji 1976 została nabyta przez strony za kwotę 400 zł (4 miliony starych złotych) w sierpniu 1993 r., a następnie sprzedana przez uczestnika 29.11.2006 r. na spłatę zadłużenia stron w KRUS-ie za cenę złomu tj. za 1500 zł. Brak jest wiarygodnych dowodów pozwalających Sądowi na rzetelne ustalenie stanu tych ruchomości (w dalszej kolejności ich wartości) na dzień ustania wspólności majątkowej małżeńskiej. O ile świadkowie wskazywali na stan tych ruchomości na dzień wyprowadzki H. C. (1) z domu (wszystkie ww. ruchomości były wieloletnie, kupione jako używane wiele lat przed prawomocnym orzeczeniem rozvodu) i już wówczas ruchomości te były mocno zużyte, mocno wyeksploatowane, to brak jest jakichkolwiek dowodów oprócz domysłów wnioskodawczyni odnośnie stanu tych ruchomości na dzień ustania wspólności majątkowej małżeńskiej. Sama wnioskodawczyni nie była w stanie podać stanu tych ruchomości, daty ich zakupu, czasookresu ich użytkowania. Brak jest jakichkolwiek dowodów wskazujących na stan tychże ruchomości na dzień ustania wspólności majątkowej małżeńskiej. O ile na dzień

wyprowadzki wnioskodawczyni z domu niżej wymienieni świadkowie wskazywali, że ww. ruchomości znajdowały się w gospodarstwie, (przy czym również za pomocą zeznań tych świadków Sąd nie był władny ustalić rzeczywistego stanu tych ruchomości, co przy niewiedzy wnioskodawczyni w tym zakresie, skłoniło Sąd do przyjęcia za uczestnikiem, że miały one wartość złomową, to wnioskodawczyni nie dostarczyła Sądowi żadnych wiarygodnych i rzetelnych dowodów na poparcie swojego stanowiska, że ruchomości te miały konkretną wartość i konkretny stan, że mogłyby zostać rzetelnie oszacowane i podlegać ocenie), to żaden z nich nie potrafił wskazać jaki był ich stan na dzień ustania wspólności. Sąd rozważał, zważywszy, że uczestnik zezłomował te ruchomości, czy faktycznie nie miały one wyższej wartości niż cena złomu, w tym zakresie dopuścił nawet dowód z opinii biegłego z zakresu szacowania ruchomości (k. 467-489), niemniej jednak ostatecznie – po rozważeniu wszelkich okoliczności sprawy uznał, że przyjęcie wartości wskazanych przez biegłego byłoby co najmniej dowolne przy braku jakichkolwiek dowodów pozwalających Sądowi na rzeczywiste ustalenie stanu tychże ruchomości. Biegły T. K. nie miał możliwości dokonania oględzin, brak było również konkretnych informacji odnośnie stanu tychże urządzeń rolniczych. W tym zakresie Sąd nie mógł się opierać na domysłach i gołosłownych twierdzeniach wnioskodawczyni, a musiał poruszać się w sferze faktów. A fakty te były takie, że poza ciągnikiem i przyczepą do ciągnika, co do których zostały złożone lub pozyskane przez Sąd dokumenty pozwalające na ustalenie historii tychże ruchomości, brak było dowodów pozwalających na ustalenie inne niż to, że pozostałe ruchomości stanowiące urządzenia rolnicze były zniszczone, zużyte i jako takie nie podlegają podziałowi, rozliczeniu może podlegać ewentualna wartość złomowa tychże urządzeń. Wnioskodawczyni wskazywała, że nie jest pewna, czy uczestnik zezłomował jak twierdzi wszystkie ruchomości. Z kolei uczestnik twierdził, że nie ma ich w swoim posiadaniu, gdyż je zezłomował. Wnioskodawczyni nie wykazała, że uczestnik sporne maszyny i urządzenia oddał dzierżawcy, tudzież, czy nadal ma je w swoim posiadaniu. Sama również twierdziła, że na dzień jej wyprowadzi sprzęt rolniczy był zużyty (nie posiadała wiedzy jaki był stan tegoż sprzętu cztery lata później tj. na dzień ustania wspólności). Uczestnik z kolei konsekwentnie utrzymywał, że sprzęt rolniczy został przez niego w całości sprzedany nieznannej osobie za 200 zł, która jeździła po wsi i skupowała od rolników złom. Sprzęt rolniczy jak stanowczo wskazywał uczestnik był wieloletni, używany, „wysłużony” i dlatego nadawał się jedynie na złom, a nie do dalszego użytkowania. Uczestnik nie zawiózł tego sprzętu do skupu złomu, gdyż musiałby ponieść jeszcze koszty transporty, co jest zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, dlatego też skorzystał z dogodności, jaką dał objazdowy skup złomu. Znamienne, na co wskazywała w swych zeznaniach siostra wnioskodawczyni M. W. (2) „jak siostra wyprowadziła się od męża ja tam nie bywałam”. Z tych względów roszczenie wnioskodawczyni o zapłatę kwoty 8720 zł z ustawowymi odsetkami tytułem odszkodowania za ruchomości, które były przedmiotem majątku wspólnego, a które zostały zbyte przez uczestnika nie mogło zostać uwzględnione (art. 415 kc a contrario). Rozliczeniu podlega w podziale majątku również równowartość rzeczy wspólnych zbytych w sposób rozmyślny i nieuzasadniony ze szkodą dla drugiego małżonka (uchwała SN z 27 października 1967 r., III CZP 73/67, OSNCP 1968, nr 7, poz. 116). Takie zachowanie uczestnika nie zostało wykazane przez wnioskodawczynię na kanwie niniejszej sprawy, a dopiero to mogłoby rodzić ewentualną odpowiedzialność odszkodowawczą po jego stronie.

(dowód: okoliczności bezsporne, a nadto częściowo zeznania świadka E. Z. – k. 240-241, częściowo zeznania świadka H. Ś. – k. 241 -242v, częściowo zeznania świadka M. W. (2) – k. 242v-243v, pismo ze Starostwa Powiatowego z 2.06.2016r. – k. 345, dokumentacja – k. 346-347, zawiadomienie – k. 444, kopia dokumentacji dotycząca ciągnika – k. 445-458, umowa dotycząca przyczepy – k. 503-504, zeznania uczestnika H. C. (2) – k. 514v-515v, zeznania wnioskodawczyni H. C. (1) – k. 514-514v)

Pieniądze ze sprzedaży ciągnika (podobnie jak przyczepy i innych ruchomości rolniczych) zostały przeznaczone przez uczestnika na spłatę zaległych składek KRUS za obydwie strony z tytułu składek za ubezpieczenie społeczne rolników 4 kwartał 1998 - 1 kwartał 2004 w kwocie 15.046,90 zł. Spłaty zaległości uczestnik dokonał w dniu 13 kwietnia 2010 r. Wprawdzie pomiędzy sprzedażą tychże ruchomości (2006 r. i 2008 r.) a spłatą zaległości (2010 r.) nie ma bezpośredniej korelacji czasowej, a wpłaty dokonywał nie sam uczestnik a małżonkowie K., to zgodnie z zasadami logicznego rozumowania należało przyjąć, że skoro uczestnik spłacił zadłużenie, to musiał mieć środki na ten cel i z dużym prawdopodobieństwem graniczącym z pewnością należy stwierdzić, że pochodziły one ze sprzedaży ww. sprzętów. Bynajmniej nie wykazano, że spłaty zadłużenia uczestnik dokonał z innych środków, z pewnością wnioskodawczyni nie spłacała tego zadłużenia, nie było takich sytuacji, aby małżonkowie K. żądali spłaty wpłaconych

środków od małżonków C.. Uczestnik konsekwentnie twierdził, że cena ze sprzedaży posiadanych aktywów została w całości przekazana na spłatę zadłużenia w KRUS-ie, a terminowa spłata była o tyle istotna, że jej niedokonanie spowodowałoby naliczenie odsetek karnych i mogło doprowadzić do wszczęcia egzekucji z nieruchomości. Dlatego też należało przyjąć, że z tytułu sprzedaży ruchomości tj. maszyn i urządzeń rolniczych uczestnik otrzymał kwotę 13.500 zł, 200 zł, 1500 zł, co łącznie daje kwotę 15.200 zł. Spłacił zadłużenie w kwocie 15.046,90 zł, zatem pozostała kwota do rozliczenia 153,10 zł. Z uwagi na uregulowania płynące z art. 5 kc Sąd uznał, że rozliczanie tej kwoty byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, tym bardziej, że wnioskodawczyni już od czterech lat przed rozводом nie zajmowała się w ogóle gospodarstwem, narzędziami, nie interesowała ją sprawy związane z zarządzaniem majątkiem, zostawiając dom i męża niejako upoważniła go do zarządzania tymi ruchomościami, które nie przedstawiały znaczącej wartości. Stąd rozliczanie tej kwoty w okolicznościach niniejszej sprawy kłóci się z poczuciem szeroko rozumianej sprawiedliwości społecznej. Materialnoprawną podstawę rozliczenia spłaconych długów po ustaniu wspólności stanowią przepisy o współwłasności tj. art. 207 kc (por. orzeczenie Sadu Najwyższego z dnia 17.10.2003 r., IV CK 282/02). Takie długi spłacone przez jednego z małżonków po ustaniu wspólności, a nie zgłoszone w sprawie o podział majątku podlegają prekluzji. Stąd Sąd uznał, że rozliczenie ww. ruchomości i spłaconych długów kompensuje się nawzajem i nie podlega z tego tytułu zasądzeniu żadna kwota.

Bezspornym jest fakt, że strony na dzień orzeczenia prawomocnego rozvodu posiadały zaległość w KRUS z tytułu niezapłaconych składek oraz, że wnioskodawczyni po rozwodzie nie spłacała żadnego zadłużenia w jakiegokolwiek części. Osobami wpłacającymi ww. kwotę byli J. i R. małżonkowie K., oni widnieją na dowodzie wpłaty jako zleceniodawcy. W tym czasie R. K. nadal dzierżawił przedmiotowe gospodarstwo rolne. Decyzją ustalającą podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników zostali objęci H. i H. małżonkowie C. i zobowiązany do opłacania składek został H. C. (2), zatem nie było możliwości podziału zadłużenia na osobę.

Na dzień prawomocnego orzeczenia rozvodu strony posiadały również przyczepę, którą uczestnik sprzedał 29.11.2006 r. za 1500 zł, pomimo wcześniej umówionej z kupującym kwoty 2000 zł. Te pieniądze zostały również przeznaczone na spłatę zadłużenia małżonków C. w KRUS.

(dowód: polecenie przelewu – k. 90, k. 182, dowód wpłaty – k. 91, k. 183, pismo – k. 125, polecenie przelewu – k. 126, zaświadczenie - k. 127-136, pismo – k. 231, rozliczenie zadłużenia – k. 232-233, decyzja – k. 234-235, k. 236-237, k. 238)

Sprzedaży ciągnika i przyczepy oraz pozostałych urządzeń rolniczych uczestnik dokonał bez wiedzy i zgody wnioskodawczyni.

(dowód: okoliczność bezsporna)

H. C. (2) był wnioskodawcą i beneficjentem płatności unijnych za 9,65 ha od 2013 roku. Za rok 2013 r. otrzymał 9357,51 zł, za 2014 r. otrzymał 8793,41 zł, złożył wniosek za rok 2015 r., na dzień 27.01.2016 r. dopłata nie została wypłacona - status „wymagająca kontroli administracyjnej”. W latach 2004-2012 użytkownikiem ww. nieruchomości i osobą, która ubiegała się i otrzymywała płatności unijne był R. K. – siostrzeniec uczestnika. Dzierżawił on od uczestnika przedmiotowe gospodarstwo rolne. Uczestnik nie pobierał czynszu dzierżawnego z tego tytułu. Otrzymał go jedynie za pierwszy rok w niewielkiej nieustalonej wysokości, zużył na własne uzasadnione potrzeby związane ze swoim utrzymaniem. Wydzierżawiał gospodarstwo, aby nie stało odłogiem. Nie zostało wykazane, aby gospodarstwo rolne należące do byłych małżonków C. przynosiło dochód.

(dowód: pismo Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Oddział (...) w T. z 27.01.2016 r.– k. 254, dokumentacja o przyznaniu płatności unijnych – k. 255-281, pismo – k. 337, pismo – k. 441, pismo – k. 498)

Uczestnik H. C. (2) pracuje na umowę zlecenie i nie ma możliwości zaciągnięcia kredytu – zdolności kredytowych. Ma 30.000 zł oszczędności. Nadal pobiera dopłaty unijne, które przeznacza na utrzymanie gospodarstwa i własne potrzeby, samodzielnie prowadzi gospodarstwo rolne, pracuje nadal pod W. w O., zarabia 3 tys. zł miesięcznie, przy czym pracodawca finansuje mu obiad i zakwaterowanie. Jego sytuacja materialna jest obecnie dobra. Uprawnienia

emerytalne uczestnik nabędzie 11.10.2023 r. Wnioskodawczyni H. C. (1) utrzymuje się z renty w wysokości 900 zł miesięcznie. Wcześniej otrzymywała rentę w wysokości 270 miesięcznie. Mieszka u córki, ale nie prowadzi z nią wspólnego gospodarstwa domowego, ma osobne wejście, mieszka w bardzo skromnych warunkach, bez wody, CO, pomagają jej siostry - jedna w wyżywieniu, druga w kupowaniu odzieży. Wnioskodawczyni nie posiada oszczędności, innego majątku.

(dowód: zeznania uczestnika H. C. (2) – k. 514v-515v, zeznania wnioskodawczyni H. C. (1) – k. 514-514v, pismo KRUS – k. 341)

Ustalając stan faktyczny w przedmiotowej sprawie Sąd oparł się częściowo na zgodnych oświadczeniach stron, na opinii biegłych, częściowo na zeznaniach świadków, a ponadto na dowodach z dokumentów złożonych do akt sprawy, które uznano za wiarygodne. Żadna ze stron nie kwestionowała ich rzetelności i autentyczności, a i Sąd nie znalazł podstaw do ich kwestionowania. W postępowaniu o podział majątku wspólnego Sąd zobowiązany jest ustalić skład tego majątku. Zgodnie z treścią art. 567 § 3 kpc do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku. Przy czym na mocy art. 688 kpc do działy spadku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zniesienia współwłasności, a w szczególności art. 618 § 2 i 3 kpc. Nie było przedmiotem sporu, że uczestników łączył w tym czasie ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej, gdyż nie zawierali umowy majątkowej wyłączającej tę wspólności (art. 47 § 1 kro). O tym, co stanowi dorobek małżonków rozstrzygają przepisy art. 32-34 kro w brzmieniu obowiązującym w dacie nabycia prawa, takie bowiem przepisy mają zastosowanie do oceny skutków czynności zobowiązujących lub rozporządzających małżonków zgodnie z przepisami intertemporalnymi (por. art. 5 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 162 poz. 1691), która to ustawa zmieniła dotychczasowe przepisy k.r.o z dniem 20 stycznia 2005 r.). Analizując wskazane przepisy należy stwierdzić, że w orzecznictwie utrwalone jest stanowisko, że art. 32 § 1 kro uchylony 20 stycznia 2005 r. stwarzał domniemanie przynależności do majątku dorobkowego przedmiotów majątkowych nabytych w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. Przy czym należy podkreślić że domniemanie to może być obalone, zaś ciężar dowodu spoczywa na małżonku, który twierdzi, że dany przedmiot należy do majątku odrębnego (obecnie osobistego) – art. 6 kc (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 września 1998 r., I CKN 830/97, niepubl.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2003 r., IV CKN 1721/00, niepubl; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2004 r., IV CK 513/03, niepubl.). Mając na uwadze datę powstania prawa należało zastosować przepisy art. 32-34 kro obowiązujące w dacie nabycia prawa, a zatem sprzed nowelizacji. W zasadzie dorobkiem małżonków są przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności zarówno ze środków pochodzących z majątku wspólnego, jak i ze środków pochodzących z majątku odrębnego każdego z małżonków (art. 32 § 2 pkt 2). Wyjątek stanowi surogacja przewidziana w art. 33 pkt 3 kro. S. przewidziana w art. 33 pkt 3 polega na zaliczeniu do majątku odrębnego każdego z małżonków przedmiotów majątkowych nabytych w czasie trwania wspólności ustawowej w zamian za stanowiące jego majątek odrębny przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności albo nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę (surogacja bezpośrednia lub pośrednia). Zgodnie z art. 33 pkt 2 kro odrębny majątek każdego z małżonków stanowią przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba, że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił. Stosownie do art. 45 § 1 KRO, każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Zgodnie z art. 46 KRO, w sprawach nieunormowanych w artykułach poprzedzających ten przepis, od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku, stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku. W postępowaniu o podział majątku wspólnego, poza rozliczeniem nakładów i wydatków poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty i z majątku osobistego na majątek wspólny w czasie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej, następuje także rozliczenie nakładów i wydatków dokonanych przez każde z małżonków (lub byłych małżonków) w okresie od ustania wspólności do chwili podziału majątku wspólnego. Podstawę dokonania rozliczeń stanowią art. 567 § 3 w zw. z art. 686 KPC. Sąd w postępowaniu działowym dokonuje

rozliczeń z tytułu posiadania przedmiotów należących do majątku objętego wspólnością, pobranych pożytków i innych przychodów, a także poczynionych na ten majątek nakładów i spłaconych długów w okresie między ustaniem wspólności a dokonaniem podziału majątku wspólnego (por. postanowienie SN z dnia 7.01.2009 roku, II CSK 390/08).

Wartość rynkowa nieruchomości rolnych stanowiących składnik majątku wspólnego małżonków C. została przyjęta przez Sąd zgodnie z opinią biegłego sądowego M. K.. Co znamienne ostatecznie strony również nie kwestionowały tej opinii i jako zgodną ustaliły wartość nieruchomości rolnych będących przedmiotem podziału zgodnie z opinią biegłej. Opinia ta kompleksowo opisuje sposób obliczenia szacunkowej wartości rynkowej przedmiotowego prawa własności. Ostatecznie również Sąd nie obniżał wartość nieruchomości o ujawnione w księdze wieczystej zadłużenie hipoteczne albowiem na chwilę KRUS nie egzekwuje swoich należności, zadłużenie jest przedawnione, aczkolwiek hipoteka przymusowa nie została wykreślona, dług nie jest podzielny, podobnie jak w przypadku spłaconych zaległych składek, decyzją ustalającą podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników zostali objęci H. i H. małżonkowie C. i zobowiązany do opłacania składek został H. C. (2), zatem nie było możliwości podziału zadłużenia na osobę. Generalnie w orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje stanowisko, że w sprawie o podział majątku wspólnego przydzielając jednemu z uczestników nieruchomość obciążoną hipoteką - Sąd ustala wartość tego składnika majątkowego przy uwzględnieniu obciążenia hipotecznego (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 5.10.2000 r., II CKN 611/99, Legalis nr 48502, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29.09.2004 r., II CK 538/03 Legalis nr 277052, I CSK 205/09). Po prawomocnym zakończeniu postępowania znoszącego współwłasność nie będą dopuszczalne między stronami żadne wzajemne rozliczenia dotyczące spłaty wierzytelności zabezpieczonych hipoteką niezależnie od tego z czyich nieruchomości dłużnik rzeczowy zaspokoi się (tak SN w postanowieniu z 20.04.2011 r., I CSK 661/10, Legalis 385418) – stąd proporcjonalne obniżenie wartości poszczególnych nieruchomości jest jedynym sposobem, który będzie sprawiedliwy dla obydwu stron. Jednakże zgodnie z najnowszym orzecznictwem - jeśli byli małżonkowie są nadal dłużnikami kredytu z hipoteką obciążającą lokal, to przy podziale majątku sąd bierze jego wartość rynkową bez obciążenia (sygn. akt I CSK 54/16). Hipoteka przymusowa ciąży na wszystkich nieruchomościach będących przedmiotem podziału i w przedmiotowej sprawie zasadnym w ocenie Sądu było przychylenie się do tej linii orzecznictwa, zważywszy, że hipoteka ta zabezpiecza wierzytelność, która jest przedawniona.

Kluczowe znaczenie dla rozliczeń finansowych pomiędzy stronami miało uwzględnienie bądź nie zgłaszanych przez wnioskodawczynię roszczeń ubocznych. Odnośnie żądania odszkodowania za bezprawnie zbyte zdaniem wnioskodawczyni nieruchomości Sąd wypowiedział się powyżej, zaś odnosząc się do żądania zwrotu kwoty 48.500 zł tytułem wynagrodzenia za korzystanie przez uczestnika ze wspólnych nieruchomości rolnych w sposób wyłączający współposiadanie wnioskodawczyni na zasadzie art. 207 kc w zw. z art. 225 kc w zw. z art. 618 kpc, ewentualnie stanowiącej ekwiwalent czynszu dzierżawnego z tytułu pobranych dopłat unijnych należy wskazać, że zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r., IV CSK 93/11 - Sąd w postępowaniu działowym dokonuje rozliczeń z tytułu posiadania przedmiotów należących do majątku objętego wspólnością, pobranych pożytków i innych przychodów, a także poczynionych na ten majątek nakładów i spłaconych długów w okresie między ustaniem wspólności a dokonaniem podziału majątku wspólnego. Okoliczność, iż współwłaściciel rzeczy nie posiada jej ani nie realizuje w drodze roszczenia swojego uprawnienia do współposiadania rzeczy lub posiadania wyodrębnionej części rzeczy, nie stanowi przeszkody do domagania się przez tego współwłaściciela partycypowania, proporcjonalnie do przysługującego mu udziału, w dochodach z rzeczy, jeżeli przynosi ona dochody. Generalnie małżonkowie muszą podzielić się dopłatami unijnymi do gospodarstwa rolnego, otrzymanymi już po rozwodzie, a przed podziałem majątku (tak wynika z postanowienia Sądu Najwyższego sygn. akt III CZP 86/13). O tym, w jakiej części przypadną im te dopłaty, decyduje zawsze sąd. Sąd Najwyższy uznał, że dopłaty unijne powinny być rozliczone przy podziale majątku, bo są dochodem z gospodarstwa rolnego, czyli z majątku dotychczas wspólnego. Niemniej jednak zawsze decydują okoliczności danej sprawy. Do majątku wspólnego należą dochody (np. wpływy z wynajmowania lokalu) z majątku osobistego każdego z małżonków (art. 31 § 1 pkt 2 kro). Jeżeli małżonek zatrzymuje dla siebie pieniądze wchodzące w skład majątku wspólnego to wyrządza tym samym szkodę drugiemu małżonkowi. Poszkodowanemu należy się odszkodowanie w wysokości połowy wartości środków. Jego podstawą są przepisy o czynach niedozwolonych (art. 415 kc). Nie będzie podstaw do uwzględnienia tego rodzaju żądania tylko wówczas,

gdy środki te zostaną wydane na zaspokojenie własnych usprawiedliwionych potrzeb. Jednak ciężar dowodu tej okoliczności spoczywa na stronie, które pieniądze zużyła (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 19 czerwca 2009r. V CSK 485/08 nie publ., LEX nr 537040). Należy zaznaczyć, że dopłaty unijne in concreto nie stanowiły składnika majątku wspólnego, gdyż dopłat nie sposób traktować jako dochody z majątku wspólnego lub osobistego w rozumieniu art. 31 § 2 pkt 2 k.r.o. Dotacje unijne mają na celu poprawę warunków gospodarowania, do 2013 r. dopłaty te pobierał R. K., a zatem były pobierane przez osobę, która faktycznie zajmowała się prowadzeniem gospodarstwa tj. R. K. (nie zostało wykazane, że z tego tytułu uczestnik pobierał wynagrodzenie z tytułu czynszu dzierżawnego, które jako zysk z gospodarstwa rolnego mógłby ewentualnie podlegać rozliczeniu) i jak wynika z twierdzeń uczestnika, przy braku ich zaprzeczenia przez wnioskodawczynię, należało przyjąć za uczestnikiem, że pieniądze z dopłat unijnych zostały zużyte na potrzeby gospodarstwa rolnego, uzasadnione potrzeby uczestnika. Nie było zatem podstaw do rozliczenia dopłat unijnych – jak żądała tego wnioskodawczyni - bo mimo, że częściowo pobrał je uczestnik postępowania to uzyskane pieniądze zostały przeznaczone na potrzeby gospodarstwa i jego uzasadnione potrzeby. Brak też było podstaw do tego, by pobrane dopłaty unijne traktować jako ekwiwalent czynszu dzierżawnego, gdyż w istocie nie miały one charakteru zyskowego. Okoliczność, iż współwłaściciel rzeczy nie posiada jej ani nie realizuje w drodze roszczenia swojego uprawnienia do współposiadania rzeczy lub posiadania wyodrębnionej części rzeczy, nie stanowi przeszkody do domagania się przez tego współwłaściciela partycypowania proporcjonalnie do przysługującego mu udziału, w dochodach z rzeczy, jeżeli przynosi ona dochody (por. postanowienie SN z dnia 21.09.2006 roku, I CSK 128/06). Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 2007 roku o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz.U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1051), rolnikowi przysługuje jednolita płatność obszarowa do będącej w jego posiadaniu w dniu 31 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, powierzchni gruntów rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego, kwalifikujących się do objęcia tą płatnością zgodnie z art. 124 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia nr 73/2009, jeżeli posiada w tym dniu działki rolne o łącznej powierzchni nie mniejszej niż określona dla Rzeczypospolitej Polskiej w załączniku nr VII do rozporządzenia nr 1121/2009, z tym że w przypadku zagajników o krótkiej rotacji działka rolna powinna obejmować jednolitą gatunkowo uprawę o powierzchni co najmniej 0,1 ha; wszystkie grunty rolne są utrzymywane zgodnie z normami przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności; przestrzega wymogów przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności; oraz został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Cytowany przepis wskazuje warunki, od spełnienia których uzależnione jest przysługiwanie rolnikowi, posiadającemu grunty rolne, jednolitej płatności obszarowej, nie odnosi się natomiast w żadnym razie do kwestii składu i wartości majątku wspólnego małżonków lub ich majątków osobistych, jak też do kwestii podziału majątku wspólnego po ustaniu łączącego ich ustroju majątkowej wspólności ustawowej. Na kanwie niniejszej sprawy nie zostało wykazane, aby uczestnik poza dopłatami unijnymi, które przeznaczał na potrzeby gospodarstwa i własne uzasadnione potrzeby uzyskiwał jakiegokolwiek dochody z tego gospodarstwa, co dopiero mogłoby implikować jakiegokolwiek wzajemne rozliczenia z tego tytułu. Współwłaściciel, który z wyłączeniem pozostałego współwłaściciela korzysta z nieruchomości wspólnej oraz pobiera z niej dochody i pożytki, jest zobowiązany do rozliczenia uzyskanych z tego tytułu korzyści, stosownie do posiadanych przez współwłaścicieli udziałów (por. uchwała SN z dnia 10.05.2006 roku, III CZP 9/06, OSNC 2007/3/37).

Jeśli chodzi o sposób podziału majątku Sąd uznał, że dla uczestnika winna przypaść nieruchomość stanowiąca działkę nr (...), zaś dla wnioskodawczyni pozostałe nieruchomości. Wprawdzie działka (...) są to działki sąsiadujące ze sobą, a działki (...) nie przylegają do siebie, są położone po drugiej stronie ulicy (kopia mapy ewidencyjnej – k. 15), niemniej jednak przyznając konkretne nieruchomości na rzecz stron postępowania Sąd w pierwszym rzędzie kierował się możliwościami płatniczymi uczestnika, który wprawdzie pracuje i osiąga stały dochód, jednak na umowę zlecenia, a w tej sytuacji jego możliwości kredytowe są minimalne. Z działki nr (...) zabudowanej domem mieszkalnym, gospodarczym i pierwotnie stodołą, która uległa zniszczeniu cały czas korzysta uczestnik, pomiędzy stronami istnieje konflikt, od września 2000 r. wnioskodawczyni nie zamieszkuje na przedmiotowej nieruchomości i nie ma zamiaru tam zamieszkiwać, ani korzystać z posadowionych na tejże nieruchomości budynków. Dokonanie takiego podziału jest najkorzystniejsze dla stron i w sposób należyty zabezpieczy ich interesy majątkowe, gdyż żadna ze stron nie dysponuje ani nie jest w stanie zgromadzić odpowiednich środków na dokonanie wyższej dopłaty/spląty byłego małżonka.

Wnioskodawczyni nie zamierza uprawiać gospodarstwa rolnego, planuje jego sprzedaż, aby zapewnić sobie lepsze warunki mieszkaniowe. Stąd wnioskodawczyni ostatecznie w podziale przypadła nieruchomości stanowiąca działki oznaczone geodezyjnie nr (...), a uczestnikowi nieruchomości stanowiąca działkę oznaczoną geodezyjnie nr (...), co przy uwzględnieniu konkretnych wartości nieruchomości dało dopłatę dla wnioskodawczyni w kwocie 36.767,50 zł płatną w terminach wskazanych w orzeczeniu. Sąd uznał, że skoro uczestnik deklaruje, że posiada oszczędności w kwocie 30.000 zł, to taką kwotę jest w stanie zapłacić wnioskodawczyni w terminie 1 m-ca od uprawomocnienia orzeczenia, zaś resztę z zasądzonej dopłaty tj. kwotę 6767,50 zł zważywszy na wysokość osiągniętych przez niego dochodów i ponoszonych kosztów utrzymania z łatwością będzie w stanie zgromadzić w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia orzeczenia. Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji orzeczenia na podstawie art. 207 kc a contrario w zw. z art. 618 § 1 kpc i art. 688 kpc oraz art. 567 § 3 kpc. O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o przepis art. 520 § 1 kpc mający zastosowanie w podziale majątku wspólnego, obciążając Skarb Państwa nieuiszczonymi wydatkami z uwagi na stan majątkowy obu stron postępowania, zwłaszcza w kontekście konieczności uiszczenia dopłaty na rzecz wnioskodawczyni.